



**TAPATURMA-ASIOIDEN
MUUTOKSENHAKULAUTAKUNNAN
TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA
2017**



TEHTÄVÄT

Tapaturma-asioiden muutoksenhakulautakunta on ensimmäisen asteen muutoksenhakuelin, joka käsittelee lakisääteisen tapaturmavakuutuksen piiriin kuuluvia valitusasioita. Muutoksenhakulautakuntaan valitetaan vakuutuslaitoksen päätöksistä, jotka koskevat lähinnä työtapaturmia, ammattitauteja, maatalousyrittäjien työvahinkoja sekä varusmiesten sotilastapaturmia ja palvelussairauksia. Tapaturma-asioiden muutoksenhakulautakunnan päätöksestä voi valittaa vakuutusoikeuteen.

Tapaturma-asioiden muutoksenhakulautakunta on riippumaton toimielin. Valtioneuvosto nimittää muutoksenhakulautakunnan jäsenet viideksi vuodeksi kerrallaan. Muutoksenhakulautakunnan nykyinen toimikausi on 14.1.2016 – 13.1.2021.

Tapaturma-asioiden muutoksenhakulautakunnan tehtävistä, kokoonpanosta ja toiminnasta on säädetty tapaturma-asioiden muutoksenhakulautakunnasta annetusta laissa.

**Tapaturma-asioiden muutoksenhakulautakunnassa
käsiteltäviä asioita ratkaisevat ensiasteena seuraavat
vakuutuslaitokset**

v. 2017:

- Försäkringsaktiebolaget Alandia
- A-Vakuutus Oy
- Keskinäinen Vakuutusyhtiö Fennia
- Folksam Vahinkovakuutus Oy
- If Vahinkovakuutusyhtiö Oy (If Vahinkovakuutus Oyj, Suomen sivuliike 2.10.2017 alkaen)
- LähiTapiola
- Maatalousyrittäjien eläkelaitos (Mela)
- Pohjantähti Keskinäinen Vakuutusyhtiö
- Protector
- OP Vakuutus Oy
- Tapaturmavakuutuskeskus (TVK)
- Keskinäinen Vakuutusyhtiö Turva
- Valion Keskinäinen Vakuutusyhtiö
- Valtiokonttori
- Ålands Ömsesidiga Försäkringsbolag

HALLINTO

Muutoksenhakulautakunnassa hallintojaosto käsittelee hallintoon, taloushallintoon sekä esittelijöiden nimityksiin liittyviä asioita. Hallintojaostoon kuuluvat puheenjohtaja, varapuheenjohtajat sekä yksi työnantaja-, yksi työntekijä- ja toimihenkilöjärjestöjen ja yksi maatalousyrittäjien järjestöjen ehdotuksesta nimitetty jäsen. Toimintavuonna hallintojaosto kokoontui 9 kertaa.

Muutoksenhakulautakunnan täysistunto vahvistaa tilinpäätöksen ja myöntää hallintojaostolle vastuuvapauden. Lisäksi täysistunnossa ratkaistaan asiat, joilla on periaatteellista merkitystä lain soveltamisen kannalta muissa vastaavanlaisissa tapauksissa. Täysistunto kokoontui kaksi kertaa vuoden 2017 aikana.

Muutoksenhakulautakunnan puheenjohtaja tai jaosto voi määrätä jaostossa käsiteltävänä olevan asian ratkaistavaksi vahvennetussa jaostossa yhdenmukaisen tulkinnan varmistamiseksi. Jaostoon kuuluvat puheenjohtaja, varapuheenjohtajat sekä asiaa aikaisemmin käsitelleen jaoston jäsenet. Vahvennettu istunto kutsuttiin koolle 10 kertaa toimintavuoden aikana ja sen istunnoissa käsiteltiin 18 asiaa.

VALITUSASIOIDEN KÄSITTELY

Muutoksenhakulautakunnassa käsiteltävien asioiden vireille kirjaamisesta sekä päätösten postittamisesta huolehtii toimiston henkilöstö. Asioiden valmistelusta huolehtivat valmistelijat ja esittelijät. Muutoksenhakulautakunta ratkaisee asioita kolmessa jaostossa. Jaostoon kuuluu lainoppinut puheenjohtaja, lääkärijäsen, lakimiesjäsen ja kaksi työelämän ja työmarkkinoiden olosuhteita tuntevaa jäsentä, joista toinen on työnantajajärjestöjen ehdotuksen perusteella nimitetty jäsen ja toinen työntekijä- ja toimihenkilöjärjestöjen ehdotuksen perusteella nimitetty jäsen sekä maatalousyrittäjäjärjestön ehdotuksen perusteella nimitetty jäsen.

Asiat ratkaistaan pääsääntöisesti kirjallisen aineiston perusteella ja päätökset tehdään jaoston istunnossa esittelijän esityksestä. Muutoksenhakulautakunta voi asianosaisen pyynnöstä järjestää suullisen käsittelyn tai järjestää sen itse viran puolesta. Suullinen käsittely järjestetään silloin, kun muutoksenhakulautakunta pitää sitä tarpeellisena ratkaistavan asian selvittämiseksi. Toimintavuonna ei järjestetty yhtään suullista käsittelyä. Muutoksenhakulautakunnan päätöksiin voi joitakin poikkeuksia lukuun ottamatta hakea muutosta vakuutusosoikeudelta. Muutoksenhakulautakunnan käsittely ja päätökset ovat asianosaisille maksuttomia.

Muutoksenhakulautakunnan jaostot kokoontuivat kesä- ja joulutaukoja lukuun ottamatta viikoittain. Jaostoilla oli v. 2017 istuntoja yhteensä 125.

JÄSENET

Muutoksenhakulautakuntaan kuuluu päätoiminen puheenjohtaja, kaksi sivutoimista varapuheenjohtajaa ja 15 varsinaista jäsentä sekä heidän varajäsenensä ja puheenjohtajien yhteinen varajäsen.

Tapaturma-asioiden muutoksenhakulautakunnan jäsenet 2017

Puheenjohtaja

Varatuomari Jaakko Hannula, varajäsen varatuomari Pekka Humalto

Varapuheenjohtajat

Oikeustieteen tohtori, varatuomari Pauli Ståhlberg, varajäsen varatuomari Pekka Humalto

Oikeustieteen kandidaatti Heli Backman 1.9.2017 asti ja siitä alkaen varatuomari Irene Luukkonen, varajäsen varatuomari Pekka Humalto

Lakimiesjäsenet

Varatuomari Irene Luukkonen 1.9.2017 asti ja siitä alkaen oikeustieteen kandidaatti Riitta Kokko-Herrala, varajäsen oikeustieteen maisteri Kaisa-Liisa Laine.

Oikeustieteen kandidaatti, varatuomari Hannu Ijäs, varajäsen oikeustieteen kandidaatti Virva Walo

Oikeustieteen kandidaatti Olli Häkkinen, varajäsen oikeustieteen kandidaatti Seija Jalkanen

Lääkärijäsenet

Lääketieteen lisensiaatti, kirurgian, ortopedian ja traumatologian erikoislääkäri Matti Karjalainen, varajäsen neurologian erikoislääkäri, neurologisen kuntoutuksen professori ja osastonylilääkäri Aarne Ylinen

Lääketieteen ja kirurgian tohtori, ortopedian ja traumatologian dosentti Ole Böstman, varajäsen lääketieteen tohtori sekä kirurgian, ortopedian ja traumatologian erikoislääkäri Mickael Parviainen

Lääketieteen tohtori, dosentti, sisätautien ja työterveyshuollon erikoislääkäri Panu Oksa, varajäsen korvatautien ja työterveyshuollon erikoislääkäri LL, HLL Soile Jungewelter

Työnantajakeskusjärjestöjen ehdotuksesta määrätyt jäsenet:

Lainopillinen asiamies Mikko Nyyssölä, varajäsen asiantuntija Minna Etu-Seppälä

Johtava asiantuntija Vesa Rantahalvari, varajäsen asiantuntija Mika Susi

Lakiasianjohtaja Markus Äimälä, varajäsen asiantuntija Katja Leppänen

Työntekijä- ja toimihenkilökeskusjärjestöjen ehdotuksesta määrätyt jäsenet

Päälakimies Timo Koskinen, varajäsen työllisyysasioiden päällikkö Pirjo Väänänen

Lakimies Paula Ilveskivi, varajäsen vastaava lakimies Jaana Meklin

Lakimies Inka Douglas, varajäsen eläke- ja sosiaaliturva-asioiden asiantuntija Samppa Koskela

Maatalousyrittäjäkeskusjärjestöjen ehdotuksesta määrätyt jäsenet

Lakimies Maire Lumiaho, varajäsen johtaja Timo Sipilä

Asiantuntija Marja Tallavaara, varajäsen maitoasiamies Ilkka Pohjamo

Lakimies Mikaela Strömberg-Schalin varajäsen asiantuntija Leena Suojala

RATKAISUTOIMINTA

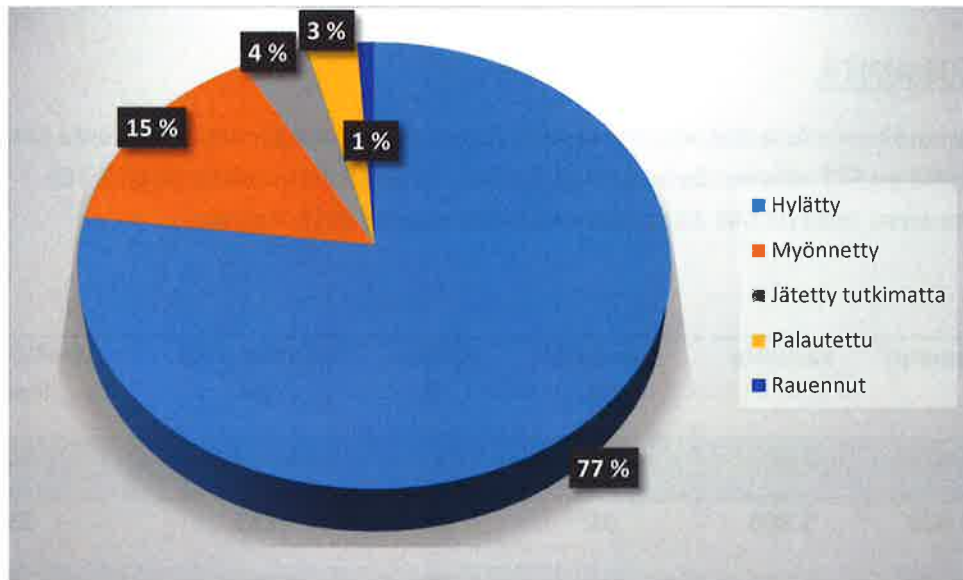
Vuonna 2017 muutoksenhakulautakuntaan saapui 4 730 asiaa. Muutoksenhakulautakunta antoi päätöksen 4 189 asiassa, mikä on 577 vähemmän kuin vuonna 2016. Seuraavalle vuodelle siirtyi 2 765 ratkaisematonta asiaa, mikä on 561 asiaa enemmän kuin vuoden 2016 lopussa.

vuosi	saapunut	käsitelty	muutettu %	hylätty %	käsittelyaika pv	vireillä vuoden lopussa
2007	5 474	5 501	10	85	213	2894
2008	5 402	5 366	10	85	215	2981
2009	5 229	5 519	10	84	211	2714
2010	5 134	5 547	10	83	200	2336
2011	5 219	5 007	11	83	184	2573
2012	4 852	5 222	12	81	183	2205
2013	4 902	4 609	11	83	184	2 493
2014	5 036	4 369	13	79	219	3 189
2015	4 588	5 289	14	79	234	2 488
2016	4 460	4 766	12	79	185	2 204
2017	4 730	4 189	15	77	207	2 765

Käsitellyt asiat jakautuivat vuonna 2017 muutoksenhakulautakunnan kolmelle jaostolle tasaisesti siten, että kukin jaosto ratkaisi noin 1 400 asiaa.

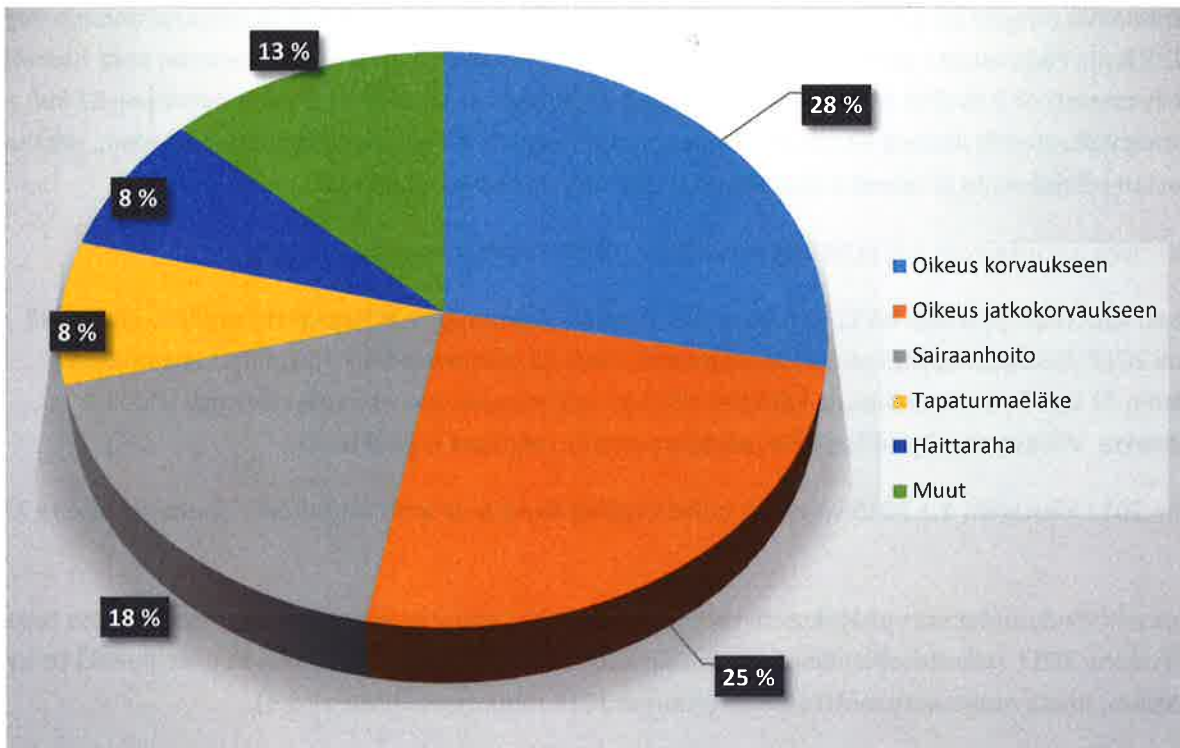
Lautakunnassa vakuutuslaitoksen päätöstä muutettiin 15 %:ssa tapauksista ja vakuutuslaitokselle uudelleen käsiteltäväksi palautettiin 3 % tapauksista. Vakuutuslaitokset itseoikaisivat tapaturma-asioiden muutoksenhakulautakunnalle osoitettuja valituksia 3,3 %. Uuden työtapaturma- ja ammattitautilain mukaisia lautakunnalle osoitettuja valituksia vakuutuslaitokset itseoikaisivat 6,8 %.

Ratkaisut v. 2017



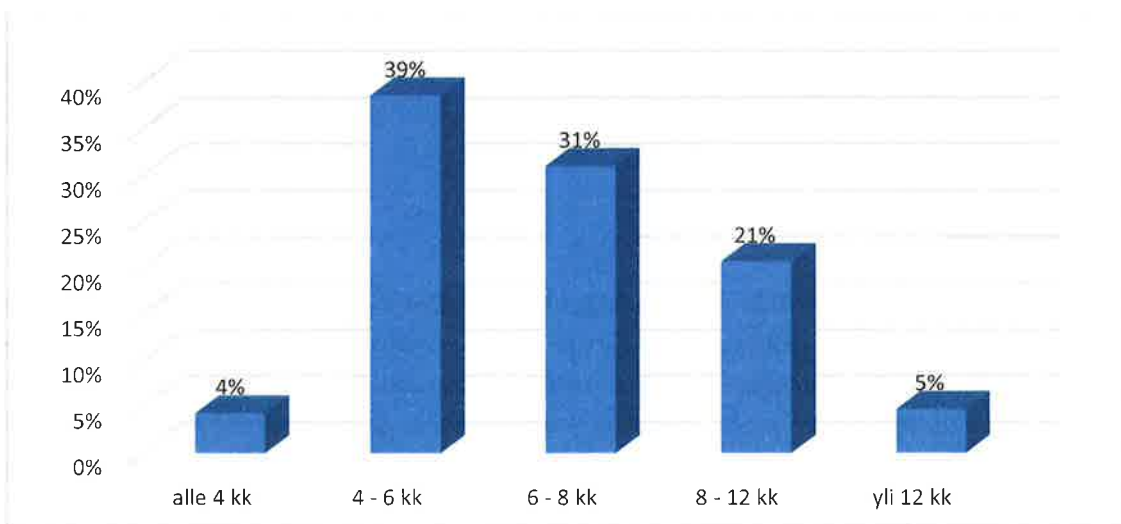
Käsitellyistä asiaryhmistä suurimman osan muodostivat ne valitukset, jotka koskivat oikeutta korvaukseen (28 %) ja oikeutta jatkokorvaukseen (25 %). Näissä asioissa oli tyypillisesti kysymys siitä, onko vahinkotapahtumasta aiheutunut ylipäänsä korvattavaa vammaa, ja toisaalta siitä, ovatko pitkittyneet oireet syy-yhteydessä vahinkotapahtumaan.

Käsitellyt asiaryhmät v. 2017



Muutoksenhakulautakunnassa käsiteltyjen asioiden (4 189 kpl) keskimääräinen käsittelyaika oli 207 päivää (noin 7 kuukautta).

Käsittelyaika v. 2017



Lääketieteellisten asioiden osuus oli 83 % ja lainopillisten 17 %. Kaikista asioista tapaturmia tai työliikkeitä koskevia oli 85 % ja ammattitauteja tai palvelussairauksia koskevia 13 %. Lääketieteellisistä asioista olkapäävammoihin liittyviä oli 19 % (677 kpl), polvivammoihin liittyviä 15 % (538 kpl) ja selkävammoihin liittyviä 7 % (228 kpl). Pään alueen vammoihin liittyviä asioita, mukaan lukien aivo- ja kallovammat sekä hammas- ja silmävammat, oli 7 % (254 kpl). Kosteusmikrobien aiheuttamiin sairauksiin liittyviä asioita oli 87 kpl, asbestiammattitauteihin liittyviä 56 kpl ja meluvammoihin liittyviä 79 kpl. Jännetupentulehduksiin, olkaluun sivunastan tulehduksiin ja rannekanavaoireyhtymiin liittyviä asioita oli 84 kpl.

Ratkaistuista asioista noin 4 % (174 kpl) oli sellaisia, joissa valittajana oli työnantaja.

Suullisen käsittelyn pyyntöjä oli 11 kpl. Muutoksenhakulautakunnassa ei järjestetty suullista käsittelyä vuonna 2017. Oikeudenkäyntikulujen korvaamiseen liittyviä vaatimuksia oli 75 kpl. Perustevalituksia ratkaistiin 31 kpl. Poistohakemuksia käsiteltiin 20 kpl. Julkisuusasioissa annettiin ratkaisu yhdessä tapauksessa. Viivästyshyvitystä koskeva ratkaisu annettiin yhdessä tapauksessa.

Vuonna 2017 käsiteltiin 1.1.2016 voimaan tulleen työtapaturma- ja ammattitautilain mukaisia asioita 2 160 kpl.

Muutoksenhakulautakunnan päätöksestä valitettiin edelleen vakuutusoikeyteen vajaassa 20 %:ssa tapauksista. Vuonna 2017 vakuutusoikeydessa ratkaistiin 1204 muutoksenhakulautakunnan päätöksestä tehtyä valitusasiaa, joissa muutosprosentti oli 10,5 (vuonna 2016 muutosprosentti oli 9,8).

TOIMINNAN KEHITTÄMINEN

Säännöllisissä esittelijöiden ja valmistelijöiden palavereissa käsiteltiin vakuutusoikeyden ja korkeimman oikeuden päätöksiä sekä päätöksiä analysoitiin erityisesti ratkaisukäytännön yhdenmukaisuuden kannalta.

Keväällä 2016 aloitettua tapaturma-asioidenmuutoksenhakulautakunnan ja työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunnan yhteistä projektia lautakuntien ratkaisutoiminnan saattamiseksi digitaaliseen muotoon jatkettiin. Sähköisen järjestelmän käyttöönotto tavoite tapaturma-asioiden muutoksenhakulautakunnassa on helmikuussa 2019.

Lautakunnassa on varauduttu EU:n tietosuoja-asetuksen voimaantuloon 2018 keväällä nimittämällä tietoturvavastaava sekä tietoturvaryhmä. Tietoturvaryhmä on ohjeistanut ja kouluttanut henkilöstöä tietoturva-asioissa sekä käsitellyt lautakunnassa tapahtuvia tietoturvapoikkeamia.

Muutoksenhakulautakunnan edustajat osallistuivat vakuutusoikeyden sekä muiden muutoksenhakulautakuntien (opintotuen muutoksenhakulautakunta, sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunta, työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunta, työttömyysturvan muutoksenhakulautakunta) yhteisiin kokoontumisiin.

TIEDOTTAMINEN

Muutoksenhakulautakunnan kotisivuilla www.tapaturmalautakunta.fi kerrotaan muutoksenhakulautakunnan toiminnasta, annetaan ohjeita muutoksenhakijoille ja tietoa tapaturmavakuutuksesta. Internet-sivujen kautta voi antaa palautetta koskien muutoksenhakulautakunnan toimintaa ja palveluja sekä www-sivuja. Kotisivuilla olevista tiedoista suurin osa on käännetty myös ruotsiksi ja englanniksi. Sivuilta löytyy muutoksenhakulautakunnan oikeustapausrekisteri, johon on viety muutoksenhakulautakunnan ratkaisuja vuodesta 2003 lähtien.

Tapaturma-asioiden muutoksenhakulautakunnan johtava esittelijä on osallistunut Tapaturmavakuutuskeskuksen kahteen koulutukseen luennoitsijana sekä yhteen Eläketurvakeskuksen koulutukseen luennoitsijana.

KUSTANNUKSET

Muutoksenhakulautakunnan toiminta rahoitetaan lakisääteistä tapaturmavakuutusta harjoittavilta vakuutuslaitoksilta perittävillä oikeushallintomaksuilla. Oikeushallintomaksun suuruuden vahvistaa Finanssivalvonta.

Toteutuneet kokonaiskustannukset vuonna 2017 olivat 3 045 138. Suurin kuluerä (2 233 916 €) oli henkilökulut.

Kustannukset ratkaistua asiaa kohden v. 2017 olivat 727 € (v. 2016 kustannus 661 €).

Ratkaisun kustannukset vuosina 2010 - 2017

Ratkaisun kustannukset	€
2010	480
2011	551
2012	571
2013	652
2014	743
2015	666
2016	661
2017	727

HENKILÖSTÖ

Henkilöstöön liittyviä vaihdoksia tapahtui jonkin verran vuoden 2017 aikana.

Kaksi esittelijää irtisanoutui ja yksi jäi äitiysvapaalle. Hoitovapaalta töihin palasi kaksi esittelijää ja yksi virkavapaalta. Yksi uusi esittelijä palkattiin määräaikaiseen työsuhteeseen. Kaksi esittelijää piti isyysvapaata.

Yksi valmistelija oli opintovapaalla kaksi kuukautta ja toimistosta vuorotteluvapaalla ollut palasi töihin alkuvuodesta 2017.

Tiedot vuoden lopun tilanteessa	2017	2016
henkilöstö	32	31
henkilötyövuodet	31	29,9
keski-ikä	44,1	44,4
alle /yli 45-vuotiaat	18/14	17/14
vakinaiset / määräaikaiset	31/1	29/2
kokoaikaiset / osa-aikaiset/	27/5	27/4
sairauspoissaolot pv / htv	7,3	12,5

Henkilöstön työterveyspalvelut on järjestetty Lääkärikeskus Aavan kanssa, jonka kanssa on yhteyshenkilöiden kanssa sovitut tapaamiset kaksi kertaa vuodessa. Työterveyshuollon toimintasuunnitelma käydään läpi tapaamisissa ja sitä päivitetään tarpeen mukaan muulloinkin.

Henkilökunnalla on käytössään liikuntarahaa työkyvyn ylläpitämiseksi. Virkistystoimikunta järjesti vuoden aikana virkistyspäivän sekä muuta virkistystoimintaa.

Tapaturma-asioiden muutoksenhakulautakunnan henkilöstö 31.12.2017	
Puheenjohtaja	Jaakko Hannula
Hallintopäällikkö	Heta Ojanperä
Esittelijät	Saija Aaltonen Petteri Immonen (johtava esittelijä) Tiina Karpakka Erno Kavander Tuija Lehtimäki Lauri Lepola Markus Leppäkoski Kaisa Muinonen Eija Piirilä Kristiina Pitkäranta Katja Pyykönen Taina Rantanen Päivi Suominen Ani-Maaria Viljamaa (äitiysvapaalla) Pia Wistrand-Alvesalo
Valmistelijat	Mari Eklund Riitta Heinälä (johtava valmistelija) Ilona Helin Karita Kavonius Laura Koivula Nina Lindroos Saara Luoma Jaakko Malin Paula Pellikka Anne Puukari Marjo Syrjä Sanne Wickström
Toimistohenkilökunta	Raija Alatalo Pinja Hedman Anne Kosonen Paula Laakso Nina Lundell Mari Valakari (hallintoassistentti)

KOULUTUS

Muutoksenhakulautakunnasta osallistuttiin vuonna 2017 useisiin lautakunnan ulkopuolisiin koulutuksiin. Lisäksi tietoturvaryhmä antoi koulutusta tietosuojaan liittyvistä asioista.

PUHEENJOHTAJAN JA HALLINTOJAOSTON ALLEKIRJOITUKSET

Helsingissä



Jaakko Hannula
puheenjohtaja



Pauli Ståhlberg



Irene Luukkonen



Timo Koskinen

Maire Lumiaho



Markus Äimälä